

Analoog, complex en dwars

Elektron heeft zo zijn eigen unieke kijk op drumcomputers. De Analog Rytm is volgens henzelf 'a different drum'. Hoe anders is dat dan?

door Stefan Robbers > stefan@interface.nl

Elektron heeft het analoge licht gezien en presenteert na de Analog 4 en Analog Keys met de Analog Rytm zijn derde, geheel analoge instrument. Daarmee slaat men bewust een heel andere weg in dan merken als Roland, die de toekomst vooral digitaal zien. Maar het is ook zeker niet de enige analoge drumcomputer die de laatste jaren is uitgekomen. Het is wel een echte Elektron, en dat zie je al aan het ontwerp. De typische metalen behuizing 'model baksteen' is qua maat en indeling nauw verwant aan de Analog 4, Machinedrum en andere Elektron-ontwerpen. Hoewel netjes afgewerkt is de lak nogal gevoelig voor beschadigingen. Op de bovenzijde vinden we een display met daarnaast acht draaiknoppen waarvan je de functie op het display kunt zien. Daaronder diverse menu's om geluiden en effecten aan te passen. Links van het display zitten twaalf aanslaggevoelige drum-pads, die verschillende kleuren kunnen hebben naargelang de functie die ze op dat moment hebben. Onderaan vinden we de typische Elektron stepsequencer-knoppen waarmee je ook de drumklanken kunt bespelen. Uiteraard zitten er ook start/stop-

knoppen, een volumeknop en een data encoder op. Op de achterzijde zitten alle aansluitingen.

De Rytm werkt met een externe 12V voeding. Daarnaast vinden we usb, midi-in en een midi-thru en midi-out, die ook als din sync outputs gebruikt kunnen worden. Behalve via een stereo-ingang en -uitgang en een kop-telefoonuitgang zijn de sounds ook via individuele outputs beschikbaar. Omdat er weinig ruimte over was, heeft men deze acht uitgangen als vier stereo-jacks uitgevoerd waarbij steeds twee klanken op een jack gecombineerd worden.

Geluid

De Rytm heeft een volledig analogoog signaal-pad. Per klank is er een Percussion Sound Generator, een combinatie van analoge oscillators met diverse extra's. Hierna gaat het geluid door een analogoog overdrive-circuit, een multimodefilter en na de analoge mixer gaat het stereo signaal naar keuze nog door een analogoog distortion- en compressorcircuit. Er zijn ook wat digitale componenten: iedere klank heeft een digitale ruisgenerator en een optie om een sample af te spelen. Alle envelope generators zijn digitaal; er is er een voor de amplitude, een voor het filter en

INFO

- prijs incl. € 1.489,-
- distributie: Elektron Music Machines, +46 31 7437440
- internet: www.elektron.se

een fade-envelope voor de eveneens digitale lfo's.

Er zijn twee effecten: een digitale reverb en een delay. Alle klanken hebben een sendparameter naar deze twee effecten. De individuele uitgangen worden afgetapt voor de delay en reverb, zodat je de effecten enkel via het stereosignaal kunt horen. De stereo-ingang loopt alleen door het compressorcircuit en wordt dan bij de drumklanken gevoegd op de stereo-uitgang.

In detail

Elke drumklank heeft zijn eigen set specifieke analoge componenten die zijn afgestemd op het soort klank dat je ermee wilt maken. Elektron noemt dat Machines. Sommige klanken hebben een Machine; bij andere heb je keuze uit twee of drie verschillende. De bassdrum en snaredrum hebben twee oscillators, net als de clap en rimshot, waarbij de laatste ook een soort wavershaper heeft. Er is een losse basstrommel om extra diepe sounds te kunnen maken, en verder drie toms die allemaal over een oscillator beschikken. De hihat, cymbal en cowbell beschikken over 'multi oscillator synthese' die niet verder uitgelegd wordt door Elektron.

De Rytm is achtstemmig; de twaalf aanwezige drumklanken zijn daarom deels gecombineerd: rimshot en clap (waarbij de clap de rimshot 'overheerst'), low, mid en high tom, cymbal en cowbell, en closed en open hihat.

Geen na-aper

De gebruikte synthesevorm is verwant aan de Machinedrum van Elektron, maar dan met analoge componenten. Het grote voordeel hiervan is dat je snel resultaat hebt als je een klank wilt programmeren. De basis voor bijvoorbeeld een kick geeft altijd al meteen een bassdrum-achtig geluid, dat je dan verder kunt aanpassen met parameters als tick,

envelope, decay, tuning en cetera. Zo kun je snel je eigen drumkit bouwen.

De keuze lijkt hier en daar echter wat beperkt; met name de hihat's en cymbals bieden weinig variatie en klinken daarom eigenlijk altijd een beetje hetzelfde. Bij de kick, snare en clap is dit beter gelukt. De Analog Rytm produceert diepe, strakke kicks met veel punch. Je kunt zowel een diepe als een harde kick maken, en de snare en claps klinken ook erg strak en vol. In een mix voor bijvoorbeeld een danceproductie houdt de Analog Rytm zich dan ook prima staande.

Het karakter van het geluid is complex: het is aan de ene kant diep en vol, maar ook hard en aanwezig met een moderne feel. De Rytm is zeker geen drumcomputer die vooral

De Analog Rytm is zeker 'different', maar er is ook veel herkenbaar

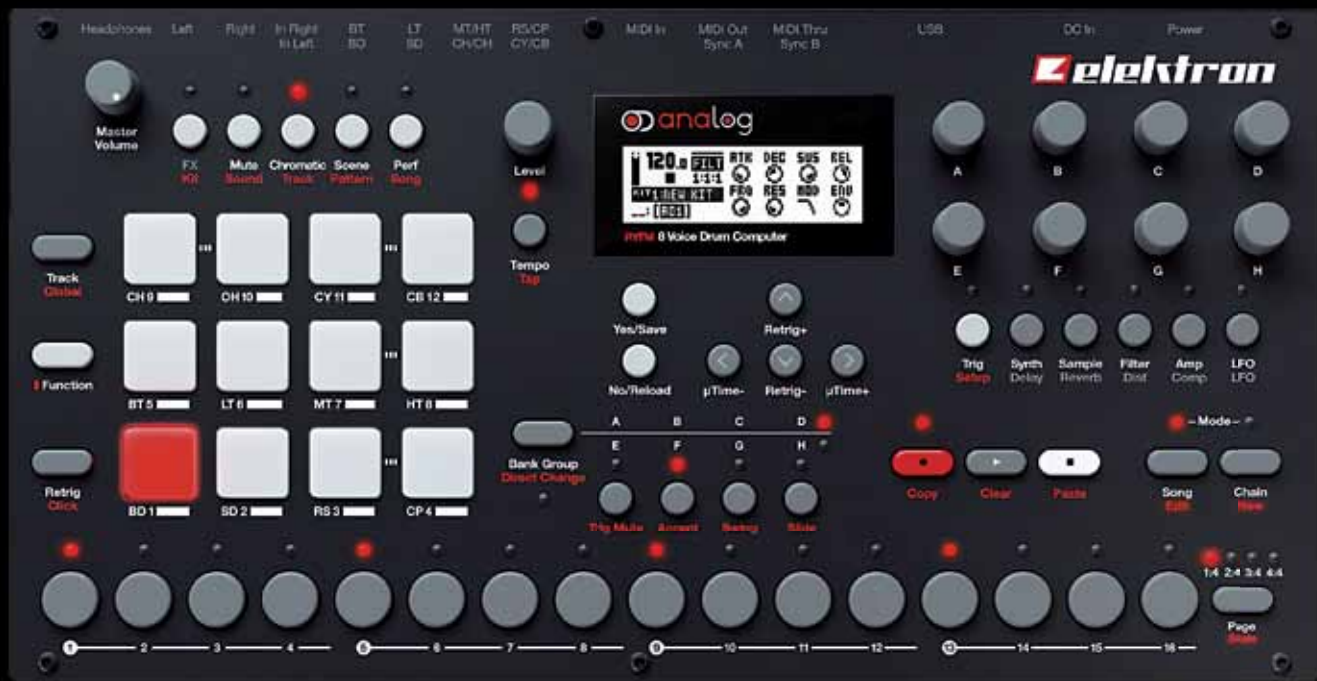
oude machines uit de jaren tachtig wil nadoen. Dat kan hij wel, maar de mogelijkheden reiken gelukkig veel verder. Ook typisch is het mid en hoog van de overige percussie. Dat is niet heel sprankelend of gedetailleerd, en moet hier en daar nabewerkt worden met wat eq om echt te overtuigen.

Bewaardoes

De opbouw van de klanken, sequences en geluiden ligt vast in een project. Je hebt dan zestien songs, 128 patronen, 128 kits, 128 geluiden en 128 samples tot je beschikking. Ook zit er een +drive in de Rytm, waar je 128 projecten kunt opslaan, een geluidenbibliotheek en een samplebibliotheek. Als je extra samples wilt toevoegen, dan stuur je die via de usb-aansluiting vanuit een computer naar de Rytm, met de gratis software C6 van Elektron. Vervolgens kun je je samples dan weer kopiëren naar een project, waarna ze te gebruiken zijn in de geluiden die je in dat project maakt.

Het is soms wel lastig om de structuur helemaal te bevatten: bij het aanmaken van een nieuw patroon bijvoorbeeld moet je eerst een kopie van de kit (verzameling drumklanken) maken, omdat je anders eerdere wijzigingen daarin kunt overschrijven, waar-

SPECIFICATIES			
<ul style="list-style-type: none"> • 8-stemmige volledig analoge drumsynthesizer • per stem: <ul style="list-style-type: none"> - 1x sample playback engine - 1x analoge overdrive - 1x 2-pole analogo multimodefilter - 1x panning vca - 1x filter envelope - 1x amp envelope - 2x individuele effectsends - 1x toewijsbare lfo - 1x lfo fade envelope 	<ul style="list-style-type: none"> • 12 aanslag- en drukgevoelige pads met multicolor verlichting • 122x32 pixels verlicht lcd • midin/out/thru en din sync out-optie • 2x 1/4" uitgangen • 4x 1/4" dubbele mono-uitgangen • 1x 1/4" audio-ingang • 1x 1/4" hoofdtelefoon • 48kHz, 24-bit da- en ad-converters • usb2.0 	<ul style="list-style-type: none"> • sendeffecten: delay & reverb • mastereffecten: analoge stereo distortion en analoge stereo compressor 	<ul style="list-style-type: none"> • track inclusief per stap geluidsverandering • Performance mode • Scene mode • volledige realtime controle
<ul style="list-style-type: none"> • sequencer • drumtracks + 1 fx-track • 64 stappen per patroon • per track lengte instelbaar • trigger mute, swing, accent- en slidefuncties • microtiming en quantisering • parameter locks per 	<ul style="list-style-type: none"> • opslag • 1GB + drive voor sample storage, 128 projecten en 406 sounds • 128 kits en patterns, 16 songs, 128 sounds en 127 samples per project • 127 fabriekssamples 		

door andere patronen die dezelfde kit gebruiken ineens totaal anders kunnen klinken. Opletten dus!

Het unieke van de Rytm komt pas echt tot uiting wanneer je drumsequences gaat maken

Sequencer

Het unieke van de Rytm komt pas echt tot uiting wanneer je drumsequences gaat maken. Net als de andere Elektron-apparaten beschikt hij over een fenomenale step-sequencer. Per klank kun je zaken als quantisering, swing en sequence-lengte instellen. Je kunt zowel realtime opnemen via de pads (aanslag en drukgevoelig) als via de knoppen daaronder (die altijd de maximale aanslag hebben). Jammer genoeg werken de pads niet heel fijn. Ze zijn wat klein en de aanslag-gevoeligheid is niet instelbaar. Je kunt echter ook de stepsequencer gebruiken, en daarna de parameter lock-functie gebruiken om per stap de klank aan te passen.

Scene schoppen

Voor livegebruik is de Rytm zeer geschikt. Er is een Performance mode waarbij je een groot aantal parameters kunt toewijzen aan de acht draaiknoppen, en waarbij je elke pad (door erop te drukken) een parameter kunt laten besturen. Daarnaast is er een Mute mode, waarbij je een of meerdere tracks kunt uitzetten of solo kunt beluisteren. Er is helaas geen mute all- of on/off-knop. Dan is er nog de Chromatic mode: na het kiezen

van een track (geluid) kan deze op verschillende toonhoogten binnen een octaaf worden bespeeld. Een heel bijzondere functie is de Scene mode. Per patroon kun je twaalf scenes instellen, waarbij elke scene een aantal parameters in een bepaalde stand zet.

In totaal kun je per patroon 48 parameter-aanpassingen opslaan in de scenes. Als je een pad waar een scene onder opgeslagen is aanslaat, worden de veranderingen direct doorgevoerd. Omdat zowat alle parameters te gebruiken zijn, kun je zo bijvoorbeeld drums in reverse zetten, of een gedeelte van de tracks zachter, harder, meer of minder compressie, galm, of pitch meegeven. Tijdens een liveshow kun je zo complete breaks maken en spanningsbogen opbouwen, terwijl hetzelfde patroon gewoon doorspeelt.

Conclusie

De Analog Rytm is zeker 'different', maar er is ook veel herkenbaars. De sequencer met de fenomenale parameter locks, de opbouw van het signaalpad met kleine Machines en de structuur van sounds, patronen en songs zijn nauw verwant aan andere Elektron-appa-

raten. Dat maakt het, voor wie hiermee vertrouwd is, relatief eenvoudig om met de Analog Rytm te werken. Toch blijft de complexe structuur soms lastig, en als je niet oplet, overschrijf je onbedoeld geluiden of patronen. De klank is krachtig en veelzijdig; van diepe sublagen tot harde attacks en scherpe snaredrums, subtiele analoge hihats en cymbalen en dikke toms. Het mooie analoge filter draagt daar zeker aan bij. Het hoog, met name bij de hihats en de toms, lijkt wat weinig definitie te hebben bij gebruik van de stereo-uitgang, maar de individuele outputs bieden veel meer helderheid en dynamiek. De pads zijn bruikbaar maar vrij klein en niet heel gevoelig. De Rytm is vooral goed in stepsequencing; het maken van geluiden gaat snel en de sounds bieden genoeg parameters om een ontzettend breed klankpalet te creëren. De Scene mode en Performance mode geven een extra dimensie aan het (live) werken met de Analog Rytm. Dat alles in combinatie met de sample-afspeel-mogelijkheden levert een unieke, krachtig klinkende drumcomputer op die breed inzetbaar is en zeker een bron van inspiratie kan zijn. ■

HET OORDEEL

- +**
  - uitstekende klank
  - stepsequencer met parameter locks
  - slimme Performance en Scene modes
- - structuur laat ruimte voor fouten met opslag/bewerken
  - geen mute all-functie